

Woordsoorte

Die Selfstandige naamwoord (noun)	<p>Selfstandige naamwoorde verwys na groepe, mense of voorwerpe.</p> <ul style="list-style-type: none"> * Selfstandige naamwoorde kan in die meervoud of verkleining verander. * Selfstandige naamwoorde kan manlike of vroulike geslag aandui. * Sit 'n DIE of 'N vooraan die woord om die selfstandige naamwoorde te toets. <p>Soorte selfstandige naamwoorde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soortnaam (common noun) Kan meervoud of verkleiningsvorme hê bv. tafel, stoel, pot • Eienaam (proper noun) Name van plekke of mense bv. Kaapstad, Marie • Versamelname (collective noun) Dit verwys na 'n groep bv. 'n trop skape, 'n skool visse • Abstrakte selfstandige naamwoord (abstract noun) Woorde wat nie tasbaar is nie bv. liefde, haat, jaloesie • Stofnaam Woorde wat na minerale verwys bv. goud, koper, silwer
Die Byvoeglike naamwoord (adjective)	<p>Byvoeglike naamwoorde beskryf die selfstandige naamwoord. Ons kry byvoeglike naamwoorde wat voor en na die selfstandige naamwoord staan.</p> <p>Byvoeglike naamwoorde kan verbuig (change) word in;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trappe van vergelyking • Intensiewe vorme <p>Die mooi meisie. / Die meisie is mooi. Karel is die slimste in die skool. Die veldes is grasgroen.</p>
Die Werkwoord (verb)	<p>Werkwoorde dui die aksie (action) in die sin aan.</p> <p>Ons kry 3 soorte werkwoorde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoofwerkwoord Dui die aksie aan bv. sit, slaap, hardloop, eet. • Hulpwerkwoord (auxiliary verb) Hulpwerkwoorde help die hoofwerkwoord Dit dui ook tyd aan bv. is, was, het, sal, gaan • Koppelwerkwoord Koppelwerkwoorde koppel (<i>connect</i>) die selfstandige nw. en byvoeglike nw. bv. Die kind <u>word</u> siek Die kind <u>lyk</u> siek
Die Bywoord (adverb)	<p>Bywoorde is woorde wat jou meer van die werkwoord of byvoeglike naamwoord in 'n sin vertel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bywoord van wyse (adverb of manner) HOE word die aksie gedoen - Die kind groet vriendelik. • Bywoord van tyd (adverb of time) WANNEER word die aksie gedoen. – Die kind groet daagliks vriendelik. • Bywoord van plek (adverb of place) WAAR word die aksie gedoen – Die kind groet daagliks vriendelik op die stoep. • Bywoord van graad (adverb of degree) In WATTER graad – Die kind groet vreeslik vriendelik.
Die Voorsetsel (preposition)	<p>Voorsetsels dui posisie of plek aan.</p> <p>Voorbeeld: op, voor, buite, aan, teen, met, aan, per, agter, binne, oor</p>

Woordsoorte

Die Voornaamwoord (pronoun)	<ul style="list-style-type: none"> Persoonlike voornaamwoord (personal pronoun) Staan in die plek van mense se name: ek, jy, sy, ons, hulle, julle Onpersoonlike voornaamwoord (personal pronoun - object) In die plek van 'n voorwerp (object) dit / daar Besitlike voornaamwoord (possessive pronoun) Dui besitting (possession) aan: myne, joune, ons s'n, julle s'n, hare, my, sy (manlike besitting) Vraende voornaamwoord (interrogative pronoun) Vra 'n vraag: wie? waar? wanneer? hoe? Aanwysende voornaamwoord (demonstrative pronoun) Dit wys na 'n spesifieke voorwerp, persoon of situasie. daardie, hierdie, dié Betreklike voornaamwoord (relative pronoun) Tree op soos 'n voegwoord (conjunctions) en verwys terug na die onderwerp (subject) wie, wie se, wat, waarmee, waaruit Die glas waaruit ek drink, is gekraak. Die seun, wie se hondjie altyd los rondloop, bly langs ons.
Die Voegwoord (conjunction)	<p>Voegwoorde bind sinne aan mekaar. Daar is 3 groepe voegwoorde</p> <ul style="list-style-type: none"> Groep 1 – maar, en, of, want, dog – SCS Sarie hou van appels, <u>maar</u> Pieter hou van piesangs. $\begin{array}{ccc} S & C & S \end{array}$ Groep 2 – dan, daarom, daarna, dus, al, toe – SCVS (altyd 'n komma voor al, dan, toe. Die res kommapunt ;) Hulle oefen rugby; <u>daarna</u> gaan hulle fliek. $\begin{array}{ccccc} S & C & V & S \end{array}$ Groep 3 – dat, sodat, voordat, nadat, alhoewel, terwyl – SCSV (geen leestekens voor die voegwoord) Ek speel met myfoon, <u>terwyl</u> ek televisie kyk. $\begin{array}{ccccc} S & C & S & V \end{array}$
Die Telwoord (number words)	<p>Hooftelwoord dui presies die hoeveelheid (<i>amount/number</i>) aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bepaalde hooftelwoord een, twee, drie, een honderd Onbepaalde hooftelwoord talle, weinig, min, verskeie, baie <p>Rangtelwoorde dui die rang (<i>ordinal number / list</i>) aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bepaalde rangtelwoord eerste, tweede, derde, vierde Onbepaalde rangtelwoord laaste, middelste, meeste, minste
Die Lidwoord (article)	<ul style="list-style-type: none"> Bepaalde lidwoord Dui iets spesifiek aan die Onbepaalde lidwoord Dui nie iets spesifiek aan nie 'n
Die Tussenwerpsel (interjection)	<p>Die tussenwerpsel word gebruik om 'n gevoelswaarde (<i>emotion</i>) uit te druk;</p> <p>Agge nee! Aitsa! Hoera! Jittetjie tog! Jipee!</p>